

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

VII. — 126 (1840) Oradea, 1938. iun. 11

Primcolaborator: **dr Gyárfás Elemér**

Az első érdemleges tárgyalás Hodzsa miniszterelnök és a szudéta- németek között

A prágai kormány politikai hatáskörű miniszterei értekezletet tartottak, melyen összeegyeztették a német követeléseket a tervbe vett nemzetiségi szabályzattal. — Külföldi és belföldi mozgalmak a nemzetiségi kérdés körül

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség jelentése szerint az a megbeszélés, amelyet Hodzsa csütörtökön a szudéta-német párt képviselőivel folytatott, a felek között első érdemleges tárgyalás volt. Az összes előző megbeszélések csak előkészítő jellegűek voltak. A cseh kormány politikai hatáskörű minisztereinek albizottsága csütörtökön délután nagyfontosságú ülést tartott, amelyen elsősorban

vett részt az a négy cseh állami tisztviselő, aki áttanulmányozta a szudéta-német követeléseket. Ugy tudják, hogy a cseh kormány a német emlékiratot az alkotmányra és a kormány nemzetiségi szabályzatára való különös tekintettel vizsgálja meg, igyekezve összhangba hozni a nemzetiségi szabályzat-tervezetet a német emlékirattal.

A franciák újabb bonyodalmaktól tartanak

Párizsból jelentik: A közvélemény figyelmé ismét Prága felé fordul. Az estilapok újabb bonyodalmaktól tartanak és aggódva állapítják meg, hogy a prágai nemzetiségi tárgyalások alig haladnak előre. A jobboldali sajtó kifogásolja Prága halogató magatartását. A *Liberté* felszólítja a francia kormányt, hogy a veszélyekkel telt helyzet kialakulását a legnagyobb éberséggel figyelje. A *Journal des Debats* attól tart, hogy a francia diplomácia mindaddig nem tud a helyzet magaslatára emelkedni, amíg a külpolitika irányításában belpolitikai szempontok érvényesülnek. A *Temps* bizik abban, hogy sikerül a csehszlo-

vákiai kisebbségi kérdést békés úton, kielégítő módon rendezni.

NÉMET ÉS CSEH KÖZJOGASZOKBÓL ÁLLÓ VEGYES BIZOTTSÁG KÉSZITI EL A NEMZETISÉGI SZABÁLYZAT VÉGLEGES SZÖVEGÉT.

Prágából jelentik: A miniszterelnökhöz közelálló *Szlovenszki Hlasz* című tót napilap azt írja, hogy Hodzsa a közeli napokban külön-külön fogadja a kisebbségek képviselőit és megbeszélést folytat velük a nemzetiségi szabályzatról. Ugyanakkor német és cseh közjogászokból álló vegyes bizottság jogi formába önti a szabályzatot.

Az angol külügyminiszterium középeurópai ügyosztályvezetője alkotmányreformtervet dolgozott ki Csehszlovákia részére

Benesnek a nemzetiségi önkormányzatok megadását javasolta

Londonból jelentik: A *News Review* úgy értesül, hogy William Strang, aki nemrég Csehszlovákiában és Németországban járt megfigyelő úton, fontos alkotmányreformot készített a cseh kérdés megoldására. A terv szerint a cseh köztársaság államszövetséggé alakulna át, amelyben mind a németek, mind a magyarok, lengyelek és rutének teljes önkormányzatot kapnak. A szudéta-német föld mindkét oldalán a határokat semlegesíténi, hogy elkerüljék a katonai összeütközést. Az angol lap úgy értesül, hogy Strang nyomatékos formában ajánlotta Benesnek a terv elfogadását. Figyelmeztette, hogy az önkormányzat megadása a nemzetiségeknek elkerülhetetlen.

A PÁRIZSI CSEH KÖVET BONNET FRANCIA KÜLÜGYMINISZTER ÜZENETÉVEL PRÁGÁBA UTAZOTT.

Párizsból jelentik: Bonnet külügyminiszter csütörtökön délután megbeszélést folytatott

Ossusky cseh követtel. A követ este elutazott Prágába.

A VARSÓI MAGYAR ÉS CSEH KÖVETEK BECK KÜLÜGYMINISZTERNÉL

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter szerdán kihallgatáson fogadta Hóry András magyar követet. Csütörtökön Szlavik cseh követet fogadta a lengyel külügyminiszter.

NAGY KOMMUNISTA TÖBBSÉG A SKODAGYÁR MUNKÁSAI KÖZÖTT

Varsóból jelentik: A lengyel távirati iroda jelentése szerint a pilseni Skoda-gyárban az üzemi megbízottak választásánál a kommunisták 99 százalék többséget kaptak. A kommunisták nagyarányú térhódítása a kormánykoalíció baloldali köreiből is nyugtalanságot keltett.

(Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

A költő halála

(S. I.) — Alig egy év alatt hárman mentek el közülünk fiatalok és tehetségesek, kik ott akartak érettségük küzdelmi, hol nincsenek korlátok: a szellem és a lélek országában. Három fiatal író és költő, kik becsületesen küzdöttek önmagukkal és a súlyos örökséggel, mit az előttük járó élet hagyott rajtuk. S mintha az a láthatatlan hatalom, mely sorsunkat intézni, fokozni akarná a jelképeséget, a sorban a harmadik és az utolsó, kit ma kísértünk el utolsó útjára. Dsida Jenő nemcsak a sorból emelkedik ki magasan, hanem önmagában is megáll a messze világot rendkívüli és eredeti tehetségével, melyben lángész feszült a keresett utat magának a magyar szellemi élet romjai között.

Könnyen mondhatja bárki, hogy ez a szomorú összetalálkozás véletlen csupán. Mégis nehéz a számunkra, kiket tétován sodornak magukkal események és fordulatok, mint a magányos embert a tömeg hullámzása. Nehéz, hogy nagy nyugtalanságunkban, örökös lelki vergődéseinkben ne lássunk ebben is fojtogató jelképeséget, mely sorsunk titkait takargatja.

Nagy és ragyogó tehetség volt Dsida Jenő, a költő, a formák és zengzetek rendkívüli művésze, kezében a nyelv csodálatos hárfája lett, mely minden érintésére tökéletes harmonikában szólalt meg. Ezzel az arany hárfával a kezében tőrékeny testtel, örökös belső nyugtalansággal kereste azt a nagy és mély titkot, mely a formák művészetét valóban költővé teszi. A három hosszú hónap alatt, miközben teste lassan elsorvadt, e titok közelebb fértközött. Ugy érezte, hogy keresztül tört a régi szellemiség romjain és törmelékein, eltévedések és zsákutcák vesztelése után kiért végre a magasba, a költők nagy és tiszta fensíkjára, ahonnan mindent látnak, őket pedig mindenki látja.

Nekünk fiatalokra van szükségünk, kik magukért küzdenek, amikor népük jövőjét hordozzák szívükön. Fiatal költőkre, kik ezt a jövőt meg tudják álmodni, a szellem birodalmában megteremtik a jövőndő magyar embert s életének körvonalait, hogy utóbb az álmok valóra váljanak s az új ember munkába kezdhesen a régi földön. A költői képzelet és teremtő erő az isteni szikra az emberben, mert az isteni példa szerint alkotni tud a semmiből: a romokból újat építeni, a sárból alakot formálni, állati húrokból csodálatos hangokat csinálni ki és a nyelvbe halhatatlan lelket lehelni.

Fiatalokra van szükségünk, erős, bizakodó, jövőbe néző fiatalokra s ime, a fiatalok hosszú, lassú sorban elhagynak bennünket.

A fiatal emberi életnek különös törvénye van. A jövőt hordozza a szívében, ő a híd, mely a népet oda átvezeti, ezt az örök hivatását azonban csak akkor tudja terjeszteni, ha a jelennek, melyben él, van valahol egy-egy kis csiny rése, honnan kilátás nyílik a jövőbe, akármilyen kicsiny legyen is ez a rése és szűk a kilátás. Földön élő gyarló emberek vagyunk és éppen ez a szükség a lánc, mellyel a föld foglyul tart bennünket.

Hiába mondjuk el ezerszer magunknak, hogy ezek a mi fiatal íróink és költőink súlyos betegségeknek estek áldozatául, betegségek és gyilkos kórok pedig mindig voltak és előszorettel vadásztak mindig a fiatalokra: mégis mindig újra visszaesünk a titokzatos megfoghatatlan és meg nem indokolható hiedelembé, hogy többről van szó itt, mint egyéni tragé-

diák sorozatáról, az egyéni sorsok csak takarják a mélyebb, a nagyobb bajt, mely mindnyájunkat gyötör. Mert az emberi szellem csak sejti a közös, az egységes szellemi testnek, mit a népek élete jelent és alkot.

Ez a mi szellemi közös testünk vergődik, gyötrődik, mert nem látja az utat, melyen haladni, fejlődni, lélegzeni, élni tudna, hogy tevékenykedjék és tevékenykedni, hogy megérdemlje az életet. A baj pedig a fiatalokat sújtja leginkább az ő testi és lelki erőiket emészti fel a légkönyvben, mert őket a múlt semmivel sem vizsgálja és nincsenek, nem lehetnek megáldva azzal az elfoglaltsággal sem, mely nekünk, idősebbeknek megengedi, hogy mindent a régi szemüvegen keresztül nézzünk, az új és szokatlan jelenségeket tehát, a külső hasonlóság, a megmaradt látszatok segítségével a régieknek és megszokottaknak lássuk. Ők mindent úgy látnak, ahogy van, látják a nagy nehézségeket, látják a járattalan új utakat, a feltöretlen úgarokat s nagy magányosságukban nem mernek és nem tudnak elindulni az új munkára. És nem látják meg a rést, melyen keresztül kilátás nyílhatna a jövőre.

Megrázó figyelmeztetés ez a számunkra, akkor is, ha csak rémkép és sötét, temetés utáni hangulat.

Jóbban kell hinnünk a népünk jövőjében, hogy a fiatalok is Elhessenek. Többet kell dolgoznunk a közös sorsért, hogy a fiatalok láthassák, hol kell majd a munkát folytatniok. Erősebbeknek kell lennünk önmagunkkal szemben, hogy a fiatalok is erősebbek tudjanak lenni a kétségekkel és reménytelenségekkel szemben, melyek őket jobban fenyegetik, mert kevesebb ellenállásra találnak bennük.

A népek sorsában titokzatos, ismeretlen törvények működnek. Nem lehet véletlen, ha pusztulni kezdeknek közöttük a költők, mint ahogyan nem véletlen az sem, ha a berket elhagyják az éneklő madarak.

Sajtóosztályt állítanak fel az oradeai városházán

Oradea. Saját tud. Constantin Constantinescu polgármester a pénteki napon feállította a városházán is a sajtóosztályt. Az ügyek vezetésével Popa Mihály városházi főtitkárrel bízták meg a polgármester.

Búcsú

Írta: Bálint József

A ház előtt ülték, az akácok alatt, melyeknek levelén átsütött a hold. Tündöklő tavaszi hold volt, tejfehér fénye ott rezgett a kerítés orgonáin és ott csillogott az udvaron az ekék sima lapjain. A fiú ezeket az ekéket nézte és aztán fönt a holdat, majd a domb tőmér fekete foltját a kanálisokon túl, figyelmesen és vizsgálódva, mintha még egyszer emlékeztetné akarná vénsi mindezt a kiskunusági este tiszta, hűvös és csöndjét, az eresz alatt a fészkelődő madarak rebbenését s az akol fölől néha fölzendülő csemettyűszót, ezek a csengők a tehének nyakában lógtak és megszólaltak, ha a barmok nekidörgölődtek az akol kerítésének. Most eszébe jutottak az alkonyatok, amikor a gulya hazafelé ballagott, sűrű porfelhőben s a táj megtelt a csengők vidám, meghitt, hékés szavával; a major fölől aszkenyok jöttek, meztelán, kezükben kékmázás edényei és a fejcsékekkel s aztán nemsokára hallatszott az az édes muzsika, ahogy a tej első, éles sugaral odacsapódnak az edény fenekéhez.

Az apa ült vele szemben. „Vajjon sejtje-e gondolataimat?” — tündött a fiú; már régen elmúltak azok az évek, amikor szívesen föltárta lelkét az apa előtt, most már mindketten zárkóztak és szemérmesek voltak, s inkább beszéltek a természéről és a politikáról, mint a gondolataikról; és érzéseikről. „Holnap” — mondta aztán magában, — „ugyanígy ül majd itt és én messze leszek tőle és mindentől. Milyen egyszerű is, ha egy ember elmegy.”

Hosszú hónapokon át erre várt, mint egy szabadulásra. Most nem tudott örölni neki. „Az iroda bizonyára unalmas lesz, itt mégis voltam valaki, ott meg csak egy leszek a sok közül. Később elmennek ők is, semmi közünk nem lesz többet ehhez a vidékhez.”

Hirtelen haraggal gondolt most az apjára, aki kalandos vállalkozásba fektette a pénzüket, hűben lett a földhöz, a család tradícióihoz, üzletember akart lenni, mindenkit túlléptetve, mindig valami valószínűtlen csodát várt, azt, hogy egyszer mégis csak megnyeri a főnyereményt

Megtalálták Ratin földművelésügyi főfelügyelő holttestét a maramuresi havasokban

Szakadékba zuhant és hógörgeteg temette el a főfelügyelőt, aki a zergék védelmét akarta megszervezni. — Megdőlt az a feltevés, mintha orvadászok végeztek volna vele, mert a vastag hóréteg teljes épségben megőrizte a holttestét

Bucuresti. Saját tud. Még február 17-én történt, hogy Ratin földművelésügyi miniszteri főfelügyelő Maramures megyébe érkezett, hogy megszervezze ottan a zergék védelmét. Ugyanis a Borsa melletti Pietrosu heggyen van még néhány zerge.

Után indulva a Pietrosu felé, egyideig egy erdőőr kísérte és mutatta meg neki az ösvényeket, amelyeken a vadászok járnak zergevadászatra. Azután a főfelügyelő jól felügyelve egyedül haladt tovább.

Nagy hó volt az idén Maramuresben. Ratin felügyelő szakadékba zuhant és eltemette egy hólavina. Eltűntét csak három nap múlva vet-

ték észre és a csendőrség el is indult keresésére, de ez a nagy hóban nem vezetett eredményre. Ahogy a hó olvadni kezdett, nagyobb erővel indult meg a keresés s május 28-án meg is találták a felügyelő kalapját s annak közelében néhány fémpénz darabot. Ekkor az a feltevés merült fel, hogy az inspektor a vadászok áldozata lett. Ásni kezdtek a hóban, amely ott a mai napig is megmaradt, s mélyen a hó alatt meg is találták a felügyelő holttestét, amelyet teljesen épen őrzött meg a hó. Semmi nyoma sincs a tetemen annak, hogy merényletnek esett volna áldozatul.

Nagyarányú csempészés Satumaren

Satumare. Saját tud. Az itteni hatóságok nagyarányú csempészés ügyében folytatnak vizsgálatot. Cosăcianu Lucian vámfőnök tudomására jutott, hogy az egyik cég a Berkoviits Dávid szállítási vállalatán keresztül csempészt árukat akár az országba szétküldeni. Néhány nappal ezelőtt a vámfőnök, több tisztviselével megjelent a szállító cég Horia utca 1 szám alatt levő irodájában és ott megvizsgálta a Weinberger Mór és Herman cég feladott csomagjait. Rengeteg áru között a vámtisztviselők cseh-szlovákiai eredetű selymeket is találtak. Mivel a vámhivatalon keresztül ez a

cég az utóbbi években nem hozott be cseh árut, a vámfőnök jelentést tett az ügyességen. Az ügyesség engedélye alapján a rendőrség a vámtisztviselőkkel karöltve házkutatást tartott a Weinberger Testvérek raktárában és üzletében. A házkutatás során a hatóságok nagymennyiségű cseh eredetű damasztot és selymet találtak. A cég képviselői nem tudták igazolni az áruk eredetét. A rendőrség a talált cseh árukat, amelyeknek értéke 200 ezer lej, lefoglalta. A Weinberger testvérek ellen csempészés miatt indult meg az eljárás.

vagy befut a lo, amire vagyonokat tett: a lo azonban soha nem futott be, az üzletek nem sikerültek, jöttek a kölcsönök, a kínos jelenetek, aztán a titokban feladott hirdetések: „Kitűnően karbantartott birtok eladó úrihazzal országút mellett, vasúttól tíz kilométerre, ügynököt díjazok” — a vevőjelöltek vándorlása, hogy átjáróház lett a régi kúria s aztán az az este, mikor az apa bejelentette: „Hát fiám, megegyeztünk, valami kevés pénzünk megmarad, hanem jó lenne, ha állás után néznél, tudod, a mai világban...” Mert a vételárból éppen hogy az adósságok kifizetésére futotta. Igen, ez volt az apa; most rátekintett, nézte bajszos, nem őszülő, szép, kemény férfiarcát, mely hasonlított az ősekére; csak a szeme nem hasonlított senkiére az elődök közül, ebben öröklő számukra idegen égék tükröződtek. Javíthatatlan bohém volt, nyugtalan kalandor; ilyen már volt egyszer a családban, jó régen, színésznek szokott és félorszagot bekoborított, vándortársulatokkal bolygott meggyőrel megyére s mikor meghalt, nem maradt utána csak egy pár fakult szalag, egy kék selyemmel átkötött szőke hajtincs és néhány gyűrött szinlap. Enyhe borzalommal beszéltek mindig róla, mert színésznek is rossz volt, vidéki ripacs, csapnivaló hőszerelemes, a deszkán úr maradt és az életben köklör, hasznavehetetlen és helyét nem lelő csélesap. Igen, egy fénykép is maradt utána, régi, primitív felvétel: a fiú most maga előtt látta ezt a képet és összehasonlította vele az apját. „Ez ésszen” — gondolta s elképzelte az apját a falusi iskola rögönzött szinpadán, melyette jelmezben, a nagy jelenet pátosában, ahogy a mondatokat harsogja és tompavégű, veszélytelen törét tövig dől szíve fölött a vörös festékkel teli márhahólyagba és elhanyaglik, hőrögtve, átkozódva és nagyszerűen... „Gyula bácsi egészen ilyen lehetett” — mondta magában.

De Gyula bácsi mellett ott volt Sándor, a testvére, az ő nagyapjuk, aki hű maradt a földhöz, a hagyományhoz s itt gazdálkodott élete fogytáig, turva a kiskunusági birtok rossz homokját, küszködve az örök széllel, amely viharos távaszokon hetedhatárba hordta ki a magvait, Sándor fogcsikorgatva állt helyt, veszködött és

küzködött, kísérletezett és dolgozott, nem ismer-te a játék felelőtlenségét. Ez a Sándor igazán az ő fajtájuk volt.

A hold már fönt szállt a fák fölött, egy-egy fuvalom megborította az akácokat és elhozta hozzájuk a turján nedves illatát.

„Tudod, a mai világban...” O, nagyon is jól tudta. Bement a városba, fölkereste néhány távoli rokonukat, akik még emlékeztek Sándorra, a nagyapára és megbocsátották érte a fiúnak az apa lehetetlen kalandjait.

„Dolgozni fogok” — mondta magában, — „egy iroda még mindig jobb, mint a semmi”.

Ekkor az apa fölállt, odalépett elé és kicsit zavartan a vállára tette a kezét.

„Haragszol rám? — kérdezte és félrehajította a fejét; ez a hatalmas férfi olyan meghatón gyerekes volt így, hogy lehetetlen volt haragudni rá.

„Ugyan” — mondta, — „miért. Ilyen viszo-

szok közt már nincs értelme...”

Az apa legyintett.

„Gasztaloz? Ne vigasztalj. Tudom, hogy utolsó dolog volt... amit én tettem... veled... veled... De...” — s most egész közel hajolt hozzá, úgy mondta, azon a régi hangon, ahogy azokban az időkben beszélgettek egymással, amikor ő még kicsi volt és az apa a térdén lovagoltatta: — „Csak ezeket sajnálom, ezeket a cselédéket, a kocsisokat, a béreseket, a kanászt... Hogy nem lesz ilyen jó gazdájuk. Mert én... Ugye te tudod...”

Főlegyenésedett és elfordult, de a fiú még látta a könnyeseppet, amint megcsillan a szemében. Még sose látta élni. Most nem tudott mit mondani. Valami különös, fájdalmas érzés szorította össze a torkát, egyszerre megsejtette az apa szomorúságát, megérezte ennek a csöndes pillanathoz a fájdalmát, amelyben a férfi rácszámolt arra, amit eljátszott, akiben hirtelen felbredt ur és paraszt évszázados keserű, lázadó és nagyszerű közössége a földben és az évszázak lompos forgásában, felbredt a haragok és gyűlölködések fölött ez a mindennél ősbibb, évszázados közösség. Felpattintotta az órája fődélét.

— Fél tizenegy. Mingyárt itt lesz Károly bátyám

S ebben a pillanatban már hallatszott is az

Megkezdődött a nemzetközi löverseny a báneasai ügétversenyterén.

Ötlete személyesen adta át a győzteseknek a díjakat

Bucuresti. Saját tud. Csütörtök délután megkezdődött a Báneasai ügétversenyterén a nemzetközi löverseny. A megnyitáson jelen volt a király Mihály nagyvadjával együtt. Fogadta az urlovasok és urlovasnők elvonulását, majd pedig a versenyek után a győzteseknek adta át a díjakat.

A HABZÓ FOGPÉP

A csehszlovákiai magyarság választói gyűlést tartott Pozsonyban

A gyűlés követelte, hogy a nemzeti egyenjogúság alapján rendezzék a nemzetiiségi kérdést

(Tudósításunk folytatása az első oldalról.)

Pozsonyból jelentik: Az Egyesült Magyar Pártnak pünkösdi hétfőjéről csütörtökre halasztott gyűlésén, amelyen több ezer ember vett részt. Szüllő Géza, a párt parlamenti csoportjának elnöke, mondott elsőként beszédet. Mondanivalóját azzal kezdte, hogy ha a kormány ha a magyarság belemegy, de egyenjogúságról nem hajlandó lemondani. Hangoztatta a továbbiakban, hogy a szlovákiai magyarság nem kisebbség, hanem nemzet. Ez a magyarság kisebbségi jogokkal nem elégszik meg.

Tiszteletes és becsület megőrzését ajánl. — Teljes jogú állampolgárok akarunk lenni. — folytatta Szüllő Géza. — Államalkotó tényezők csak úgy lehetünk, ha megadják nekünk egy öntudatra ébredt nemzetet megillető jogokat. A kisebbségvédelem tehát, amelyet Genfre hivatkozva lennének hajlandók megadni, nem elégít ki bennünket. A magyarság követeli, hogy adják meg neki a teljes önrendelkezési jogot, mely minden vitán felül megillet egy öntudatos nemzetet, mely mindig államalkotó nemzet volt.

A gyűlésen jelenlévő rendőrtiszt Szüllő beszédét több ízben félbeszakította.

Eszterházy János, a párt ügyvezető elnö-

országút felől a kocsi bűgása s a reflektor a kanyarodóban végigsöpörte éles fényével a tájat; Károly, a szomszédjuk, szeretett éjszaka autózni s most is úgy beszéltek meg, hogy éjjel viszi fel a fiút; nappal már nagyon meleg volt.

Az apa fölfigyelt, nyugtalanul; karofogta a fiút és vonta magával a ház felé; idegesen, sietve beszélt.

„Csomagjaid kézek, de én még akarok valamit veled... igen, olyan furcsa, szeretném, ha elvinnél valamit, egy emléket, hiszen tudod, a család dolgokat majd elviszem én, ha menni kell, három hét múlva átveszi a birtokot a vevő, de addig is és ez legyen egészen a tied, nem család... — és vezette sietve a csarnokon át abba a szobába, ahol a lomokat tartották, s ahol a menyegyzetről, mint egy lámpa lógott egy hatalmas aratási koszorú, elszáradt, tavalyi buza- és szalmavirágok és buzakalászok. — Ezt, — mondta és letört belőle egy ágat, összefont kalászokat, olyanok voltak, mint egy szőke hajfonat, — ezt — ismételte egyre fokozódó nyugtalansággal és a kezébe nyomta, — emlékül innét...”

Nem fejezte be, esetlenül topogott s ekkor előharsant lent az autó dudája, kutyák ugattak és az inas jött a csomagokkal.

— „Hát Isten veled!” — mondta az apa, aztán kislépett s már hallatszott is a hangja, a szokott hangja, kemény, férfias, vidám, hahotázó hang, amint Károllyal beszélt.

„Aztán vigyázzatok!”
Beszállt, csapódott az ajtó és a kocsi elindult. Kikanyarodtak az udvarból, az országút felé, hárították a kerekeket és mögöttük kavargott a por, sebesen suhantak az éjszakában és a fiu a korból már nem látta a házat. Kezében ott szorongatta értelmetlenül a buzakalászból font koszorút, a toklászok szúrták a kezét, de nem engedte el. Még egyszer visszatekintett, a dombot látta egy pillanatra, majd kanyarodtak, rétek terültek el az út két oldalán, csillogva a holdban, kalászaiban szőke vetések következtek és haragoszöld hegyreföldek, aztán a falu, majd újra vetések és rétek; a fiu hátradült s már nem nézett semerre, csak a holdat nézte fenn az égen, a kék égen a csillagok, és az, uszó tavaszi holdat.

ke. beszélt ezután. Kiemelte beszédében, hogy a cseh köztársaság most ünnepli fennállásának huszadik évfordulóját.

— Mi, magyarok, — mondotta, — nem akarunk ünnepet zavarni, nem is leszünk ünneprontók és hagyjuk őket nyugodtan ünnepelni, de ne követeljük tőlünk, hogy mi, magyarok velük örüljünk és velük együtt ünnepeljünk. Ez a husz éves jubileum nekünk, magyaroknak legfeljebb egy tanácsot adhat: azt, hogy Szlovákia minden magyarja haladéktalanul egy táborba tömörüljön.

Azután utalt arra, hogy az egész világ tisztelő érdeklődése veszi körül a Szent István király 900 éves emlékeztére folyó ünnepségeket. A Szent István országpolitikája az országban lakó másnyelvű népek megbecsülését írta elő irányelvül. Ez a 900 év előtti politika ma is iránymutató kell hogy legyen.

Jaross Andor, a párt országos elnöke.

hangoztatta, hogy Pozsonyban a magyarság mindig barátságos egyetértésben élt a német és szlovák nemzetiséggel. A köztársaság kormányzata azonban közel husz év óta olyan politikát folytatott különösen a német, a magyar és a lengyel nemzetiségek rovására, ami rengeteg erkölcsi és anyagi kárt okozott. Viszont a csehszlovákiai magyarok egysége ma már valóság. Ez alapon nemzeti egyenjogúságot, nemzeti önkormányzatot és teljes nemzeti jóváértelést kívánunk, melynek eredményeként a köztársaság magyarlakta területei újból és kizárólag magyar életterületté váljanak.

— Körülöttünk — mondotta Jaross — olyan történelmi erők fejlődtek ki, amelyeket Hodzsának is tekintetbe kell vennie. A világ békéje ma nagyrészt a köztársaság belső meg erősödésén múlik. Nemcsak mi, de egész Európa feszült érdeklődéssel várja a kibontakozást.

MEGKARDLAPOZTÁK A DALOLÓ MAGYAROKAT.

Pozsonyból jelentik: Késő esti jelentés szerint a magyar-párt gyűléséről hazatérő tömegek az utcán magyar dalokat énekeltek. A rendőrség felszólította őket, hagyják abba az éneklést, majd gumibotokkal és kardlapokkal nekitámadtak a békés nótázóknak. Több sebesülés és előállítás történt.

A magyarországi földművelésügyi költségvetés tárgyalása

A hitbizományi reform végrehajtását megkezdették. — Huszonöt hónap alatt 43 ezer holdon nyolcezerkétszáz családot helyeztek el. — Az új költségvetési évben tizenkét milliárd pengőt fordítanak további telepítésre

Budapestről jelentik: Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter a földművelésügyi tárca költségvetésének vitája során ismertette a kormány birtokpolitikáját.

— A kormány — úgymond — a legfőbb súlyt a telepítési akcióra helyezi. A földigények kielégítése tekintetében elsőnek a hitbizományi reform nyújt lehetőséget, majd sorban az eladásra kerülő földbirtokok felvásárlásával és végül szükség esetén a bankok és részvény-

társaságok földbirtokainak megvásárlásával szerezhet további földeket telepítésre a kormány. Bejelentette a miniszter, hogy az elmúlt 25 hónap alatt 28 ezer holdon vitték keresztül a telepítést és ötezerkétszáz családot juttattak földhöz telepítés útján. Ugyanezen idő alatt további 15 ezer holdon kisbérlet formájában 3 ezer család nyert biztos megélhetést. Bejelentette, hogy a tempót gyorsítani fogják. A kormánynak erre a célra az év végéig 12 milliárd pengő áll rendelkezésére.

Sztranyavszky a továbbiakban a magyar külkereskedelemről szólva, megállapította, hogy ahol politikai érdekek működnek közre, ott a gazdasági érdek is jobban érvényesül.

— Hogy azonban az egyik oldalon meg legyen a vágy, a másik oldalon pedig csak a vágy kegyes tudomásulvétele, abba nem megyünk bele, — mondotta a miniszter. — Magam is kívánom, hogy gazdasági szempontból barátaink száma szaporodjék, mert a gazdasági barátság politikai barátságot is jelent, egyelőre azonban azokat a barátokat becsüljük meg, akik megvannak. De azok is becsüljenek meg bennünket, mert kihasználni nem hagyjuk magunkat.

Magyarországi kedvezményes utazási igazolványok

50% vasuti kedvezménnyel

és 250 P. vizumdíjjal kaphatók a Magyar Lapok kiadóhivatalában

Egy igazolvány ára 180 lei.

Földi István riportja

Két székelly küzdelme a számok tengerében

Egy világtársaság pazarul színes képei közé, szinte félve csempézem be két székelly fiú életbekapaszkodását s ha valakit sértene talán, hogy csak a saját fajtám dolgával törődöm elsősorban, szolgáljon mentésemre az, hogy a kongresszus nagy eseményeit részben a rádió, részben a napilapok útján úgyis annyira ismerik már, hogy azokról többet, jobbat és részletesebbet alig írhatnak.

Ez a két székelly azonban, — akiknek sorsát szintén a kongresszusi úton ismertem meg egész közletről, — megérdemli, hogy hallasson magáról és megismertesse magát, legalább a saját fajtájával.

Az egyik talán már ismerős is valamennyire. A legtöbb helyen így hirdették a plakátok:

„Péter, a számoló csoda“

S ezzel a Péterrel most másodszor hozott összes a véletlen. Pár évvel ezelőtt a kisvárosi kávéházi asztala mellett, valami távolkeleti névre átkeresztelt bűvész mutogatta, most a braxovói kongresszusi vonat egyik kocsiában bukkantam rá.

— Nenek, Péterke, hát maga is velünk tart, rontottam neki a pad sarkán magába-mélyedten ülő emberkének s csak utólag vettem észre, hogy tulajdonképpen ületlen voltam. Mert Péterke nekem egész komolyan Péter is lehetne az életkorát illetőleg s azonkívül kizárt dolog azt is, hogy négy év után, pár perces számtani ismerkedésünkre visszamenekedhetne.

De Péterke udvariás. Feláll, mosolyog, kezét nyújt, érdeklődik hogylétem felől s mikor már vagy két percig válaszolatot a kérdéradatokra, tiszteletteljesen bocsánatot kér egy pillanatra és a szomszéd padon szorongó fiatal-emberhez fordulva azt mondja:

— Tizenkétezerharminczárharminc napos, egyezernyolcszázharminc hetes és öt naposnak tessék lenni... Azonnal megmondom az órát és perct is.

Szóval Péterke számolt addig is, amíg velem beszélgetett és most veszem észre, hogy az egész fülke ellenőrző számtani műveleteket végez.

— Na, nem zavarom, később majd visszajövök, mondom, hogy áthidaljam az előbbi lapintatlanságot, de Péterke nem enged. Szomorú udvariassággal mosolyogva nyugtat meg, hogy zavarásról szó se lehet és hirtelen bemozdva a szomszédnak az órát, perct, másodperct, amióta dobog a szíve, most már ő kezd érdeklődni, hogy hol is találkozunk?

— Igen, igen... Bólintgat a fejével a visszaemlékezés hatása alatt.

— Érdekes volt az a számtani tétel, amit akkor kaptam... Emlékszem... Kilenc millió, kilencszáznyolcvannolcezerhatszázhetvenhat... És a vonatok éppen Arad előtt egy méter hatvanöt centire keresztelték egymást... Tetszik emlékezni?

Bámultam és szóhoz se jutottam néhány pillanatig. Aztán kezdtem keresgélni a zsebeimben és az újságtörizgatómányom hátlapjáról bönögészem a négy év előtti feladat elmosódott számait, melyek csodálatosan, pontosan ugyanazok voltak, mint a Péterke által előadottak.

— A többi feladatokra is egész jól emlékszem. Az egyik végösszege hetvenötmillió-huszonkilenc volt. Tetszik emlékezni?

Olyan hangon kérdezi, mintha egész természetes lenne, hogy én is úgy tudok számolni és emlékezni a számokra, mint ő és szinte csodálkozik azon, hogy tagadólag felelek.

Egy kicsit el is búsítja magát ekkora tudatlanság láttán, de azután felvidul. Mosolyog és lassan beszélni kezd.

— Azóta sokfelé hordozták engem. Összejártam az egész országot...

— És sok pénzt keresett?

Komolyan, szemrehányóan néz.

— Huszonhét lejem van... Ennyivel engedtek útra. Meg ruhám sincs több, ez az egy, ami rajtam van... Tetszik tudni becsaptak.

Az egész fülke csupa fül. Szánakozva, részvételteljesen néznek Péterkére, aki a milliárdok tengerében pillanatok alatt biztosan eligazodik papír és ceruza nélkül s aki most őszintén bevallja, hogy 27 lejjel engedték útnak a négyévi csodaszámolás után.

— Az útiköltséget is a plébános úr adta kölcsön... Mert látta, hogy nagyon kíváncsi vagyok a kongresszusra.

A sarokból egyszerre ketten is beleszólanak a beszélgetésbe. Egy tanár és egy nagykereskedő ellenőrző számításokat csinált az előbb bemozdott összegekről.

— Mennyit is mondott az előbb?

Péterke összeráncolja a homlokát és egymásután, folyékonyan mondja a fél órával előbb elmondott hatalmas számokat.

— Csodálatos... hihetetlen. Teljesen talált... Hogy tudja ezt csinálni, érdeklődik a kereskedő és idegesen gyűri a számokkal teleírt jegyzőkönyvecske lapjait.

— Nekem fel van írva az eszemben... Nem nehéz kérem... Látom a számokat, mondja szinte bocsánatkérően Bálint Péter, mindössze néhány elemi osztályt járt, megoidja a legnehezebb csillagászati számokat, évekre visszaemlékezik minden feladatra és most jött rá csak arra, hogy agyának zseniális

Schütz Antal művei:

Az örökkévalóság

Füzve 145 lei.

Azok a klasszikusan szép előadások, amelyeket a kiváló hittudós és bölcselő az örökkévalóság problémáiról a budapesti egyetemen tartott.

ŐRSEG

Füzve 145 lei.

A nagynevű tudós szerző mélyenjáró tautmányai és cikkei a kereszténység felbecsülhetetlen értékeinek megőrzéséről és ápolásáról.

KRISZTUS

Amatörkötésben 180 lei

Ez a könyv új perspektívákba állított régi igazságokkal azt mutatja meg, hogy a nagy, elméleti és gyakorlati létkérdések egyetlen megoldása: Krisztus.

Isten a történelemben

Füzve 130 lei

A „honnán, hová, miért, hogyan“ kérdésekre ad feleletet ez a könyv az Örök Bölcsesség szerint, a katolikus igazságot valló tudományos felfogással.

A házasság

Amatörkötésben 110 lei

Ez a könyv azt mutatja meg, hogy egyedül a katolikus házassági eszmény képviseli az igazi életigényeket és értékeket.

Kapható: könyvosztályunknál

képességeivel négy év alatt kéreken 27 lejt tudott keresni a saját céljaira.

A többi keresetből pedig mások, munkátlanul, kényelmesen éltek anélkül, hogy megoldottak volna egy közönséges osztást. Azt az osztást, amelynek összege ezt a fáradt, időelölt megőregedett és agyonszámoltatott székellyt illette volna.

A véletlennek érdekes játéka volt talán, hogy a másik székelly, akinek sorsát szintén a kongresszusi vonaton ismertem meg; szintén ilyen számolósodaféle. De ő már, úgylátom, szerencsésebb Péterkénél.

Csabán találkoztam először a nevével. Egy cseresznyés csomag papírjáról olvastam:

„Dobrai Domokos, a Szegedre származott székelly bádögsmester, megoldotta a kör négyesítésének és a gömb kockásításának problémáját.“

Nagy vastag betűkkel sütött ez a cím az újságpapírról felém és a cseresznye hamarosan átkerült egy másik újságba s nagy figyelemmel olvastam végig a Szegedi Új Nemzedék 1938 április 17-iki számát.

Komoly és részletekre kiterjedő riport. Dávid Magyar József írta. Beszámol arról, hogy Dobrai Domokos, aki treiscauneti székelly ember, miképpen kezdett foglalkozni ezzel a súlyos és sok tudós idegét összeroppantó feladattal.

Egy rádióelőadás adta az impulzust. „A székellyfajta makacs szívóssága és kitartása hajszolta, hogy megoldja azt, ami másnak nem sikerült.“

— Száz év előtt azt is kinevették, aki repülőgépről, rádióról beszélt s most megvan mind a kettő, — mondja Dobrai az újságrónak s aztán elbeszéli, hogy négy éven keresztül hogy számolt, dolgozott, győtrődött.

— „Éjszakákon át, amíg a feleségem és a három gyermekem aludt, én a konyhában virrasztva dolgoztam. Most végre 10 milliárd miliméternyi pontossággal kész a négyesítés kör. A valóságban az ilyen kis eltérést egyetlen mérőszköz se érzékeli. A gyakorlati életben csak két, három tizedre van szükség. A Ludolf-féle szám is csak két tizedesig nyer alkalmazást, bár Ludolf 32 tizedesig kiszámolta.“

Igy, ilyen komolyan és szakavatottan magyaráz meg Dobrai mindent és végül állítja, hogy neki sikerült olyan mérőszközt készíteni, amelyről minden különösebb nehézség nélkül le lehet olvasni, hogy egy adott kör területének megfelelő négyesítőnek milyen hosszúságú legyen az egyik oldala.

A számításait pedig példákkal, azonnal igazolja is az újságról előtt, akit arra kér, hogy komoly szakemberek figyelmét hívja fel rá és adjanak módot, hogy találmányát szakbiztonság előtt ismertesse. Az érdekes riport így végződik:

— „Iskolás gyermekek készüljétek, mert rövidesen a Ludolf-féle szám mellett a Dobrai-féle számot is meg kell tanuljátok.“

A vasúti kocsiában néhányan elmosolyodnak, amikor elolvassák a Dobrairól szóló riportot. Ugyanakkor az egyik útitárs szerencsétlenül említi, hogy tegnap egy német lapból olvasta az angolok legújabb találmányának sikerét.

— Az emberi szívet géperővel hozzák mozgásba a halál pillanatában... Bizony! És a halott feltámad s még akár száz évig is élhet...

— Az igen... Azok az angolok, azok sokmindent kitalálnak, lelkesedik az élete delén túlhaladt asszony.

Talán arra gondol, hogy majd ő is igénybe vesz egy ilyen új gépszívet.

— Az igen... Azok az angolok...

Nem érdeke-e, hogy idegenekről feltételezzünk minden lehetetlent és a sajátunkat leg többször észre se vesszük, vagy ha észrevettük, mosolygunk rajta.

Pedig Bálint Péter is, Dobrai Domokos is megérdemelne egy kis figyelmet és jóakarattal felkarolást.

Egyik se válna a fajtája szegényére.

A nemzetközi Dunabizottság rendező munkálatai a Duna torkolatánál

Petrescu-Comnen külügyminiszter felülvizsgálót végzett Galatiban és Sulinan. — Sulina vizs- szakéri régi szabad kikötői jogait.

Bucuresti. Saját tud. A lapok most rész- teljesen beszámolnak arról a felülvizsgáló út- ról, amelyet Petrescu-Comnen külügyminisz- ter Galatiban és Sulinan végzett. A felülviz- gálás azokkal a munkálatokkal van kapoco- latban, amelyeket a nemzetközi Duna-bizott- ság megbízásából a sulinai ágban végeznek. A külügyminiszter ezalkalommal fogadta Su- lina város vezetőinek küldöttségét, amely azt a kérést terjesztette elő, hogy adassanak meg Su- lina városnak a szabad kikötői előnyei, amely- ket a város régebben élvezett.

A magyarországi igazságügy- miniszter közjogi előadást tart Berlinben

Budapestről jelentik: Mikecz Ödön igaz- ságügyminiszter Franck német birodalmi mi- niszter meghívására június 16-án Berlinbe utazik. A miniszter részvesz a német jogtudo- mányi akadémia ülésén és előadást tart Ma- gyarország közjogi fejlődéséről. Mikecz három napot tölt Berlinben.

Hatalmas részvét kíséerte utolsó útjára Dsida Jenőt, akorán elhunyt magyar költőt

Cluj. Saját tud. Városunk magyar társa- almának osztatlan részvéte kíséerte tegnap délután utolsó útjára Dsida Jenőt, a korán el- hunyt nagytehetségű fiata l költőt. A gyász- szertartást Márton Áron c. kanonok-plébános végezte, majd dr Krenner Miklós, az Ujság- írószervezet díszelnöke mondott megrázóerejű beszédet. Biró Vencel dr piarista rendfőnök a Katolikus Akadémia, Maksay Albert ref. teol- tanár a Helikon írói közönség, Walter Gyula a Transsylvaniai Irodalmi Társaság, Császár Károly pedig a „Páztortűz” szerkesztősége nevében mondott gyászbeszédet. A gyászbeszé- dek után Körösi Dudas és Puskás Béla ci- gányzenészek kiküldött zenekara gyászdalokat játszott. A kriptánál a gyászszertartás után dr Somodi András, a Lapkiadó r. t. Nyíró József író pedig a „Keleti Ujság” munkatársai nevé- ben, Gábor Döme pedig a grafikai munkások részéről bucsuztatta a halottat. A temetési szertartást a Gutenberg Dalkör és a cigány- zenészek akkordjai zárták be.

Zsigray Julianna:

Erzsébet királyné

Ennek a könyvnek minden oldala zengő líra és forró drámaiság. Pillanatig sem szűnik meg benne a feszültség, az érdekesség. Nincs egyetlen üres pillanata, egyetlen megindulás nélküli sora. Zsigray Julianna szeizmográfhoz hasonlóan érzékeny írói észlelése, hősnőjében teljesen felolvad, megértő nőiessége, kultu- rája és forró élő nyelve a paratlanul gazdag témából elbűvölő művet alkotott.

Ára díszkötésben 288 lei és portó.

Kapható könyvosztályunknál.

* Az Immaculata intézet (Oradea, Strada Alexandri 17.) nyilvánossági joggal bír magyar tannyelvű 4 osztályu elemi leányiskolájába, 4 osztályu leánygimnáziumába és az övönöképző V., VI., VII. osztályába bejáró és bennlakó növén- déket felvesszünk a jövő 1938—39. tanévre. Tájé- koztatást kívánatra szívesen küld az igazgatóesaz

Apolja kapcsolatait a telefon révén

CSALÁDJÁVAL, BARÁ- TAIVAL, ÜZLETFELEIVEL

a telefon révén

Ha telefonál nekik, különös örö- met szerez

Mindenkit nagy örömmel tölt el, ha az Ön tá- vollétében hallja hangját.

Üzletbarátaival fentarthatja összeköttetését a tele- fon révén, mindent elintézhet a legkisebb részle- tekig.

Nézze meg a telefonkönyv első oldalait, ott meg- találja a díjszabást.

További felvilágosításokért hívja fel az interur- ban szolgálatot.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMĂNĂ DE TELEFOANE

Az angol és francia szállító- hajók bombázása miatt Párisban nagy az ingerültség

A nyugati hatalmak közös kényszerítő rendszabályai- ról beszélnek a nemzeti Spanyolország ellen. — Olasz leleplezések a francia hadianyagszállításokról

Párizsból jelentik: A külügyminisztérium sürgős intézkedésre készül a spanyol támadá- sok miatt. Fokozza az ingerültséget, hogy a bombázott „Brisbane” halottai között van a hajó kapitánya, Guyot és Jones angol ellen- őrző tiszt is. Párizsban az a vélemény, hogy ebben a kérdésben Franciaország és Anglia együtt fog eljárni, de angol részről még nem tettek e tárgyban konkrét javaslatot.

Párizsban hangoztatják, hogy erélyes lé- péseket tesznek Burgosban, még mielőtt a nyu- gati hatalmak kényszer-rendszabályokat léptet- nének életbe a nemzeti Spanyolországgal szem- ben. A pireneusi határakat harminc, gyors- tüzelő ágyúkkal felszerelt repülőgéppel erősí- tették meg.

Rómából jelentik: Az olasz sajtó a spanyol kérdés legújabb fejleményeit a Moszkvával karöltve dolgozó angol és francia antifasiszták mesterkedéseinek minősíti. A „Giornale d'Ita- lia” azt írja, hogy az angol és francia anti-

fasiszmus újabb rohamot intézett az európai béke aláaknázására. A lap főszerkesztője, Gayda újabb leleplezést közöl a Franciaország- ból Spanyolországba irányuló fegyver- és lö- szerepompázásról. Eszerint április 2 és 15 kö- zött Cerberen át 5840 tonna hadianyagot szál- litottak Franciaországból a köztársasági Spa- nyolországba. Ugyanezen idő alatt 159 francia repülőgép érkezett Spanyolországba, ugyan- annyi kiképzett pilótával. Emellett az önkén- tesek szállítása is tovább folyik Franciaország- ból a köztársasági Spanyolország területére.

BARCELONÁBAN KIVEGEZTEK EGY GÖRÜC HERCEGET.

Bilbaoból jelentik: Barcelonai hír szerint a Monjuich erődben még decemberben agyon- lőtték Ascari Sándor görög herceget, aki a há- boru kitörésekor Madrid közelében régészeti tanulmányokat folytatott.

A pénzügyminiszterium újabb utasításai a fizikai munkások adójának kiszámításáról

A fizikai munkások adókedvezményét a háromezer leien felüli fizetésekre is kiterjesztették

Oradea. Saját tud. Megemlékeztünk a közel-múltban arról a miniszteri rendeletről, amely a fizikai munkások adójának kiszámításával kapcsolatban jelent meg. A minisztérium most részletes utasításokat küldött a pénzügyigazgatóságoknak, úgy a tisztviselők, mint a fizikai munkások adójának kiszámításával kapcsolatban. Az új utasításokat a május 31-iki 92.339 számú miniszteri rendelet alapján adták ki és ezek lényegesen megváltoztatják az elementáris adó és a supracota kiszámítását a fizikai munkások esetében azért, hogy megszüntetik a 3000 leies plafont. Így módosítást nyertek a supracota kiszámításával kapcsolatos intézkedések is.

A fizikai munkások esetében az új rendszer azokra a jövedelmekre vonatkoztatva lép életbe, amelyeket 1938 május elseje óta kerestek és amelyek után az adót június hónapban kell befizetni.

Ami a többi alkalmazottakat illeti, az új utasítás részletes felvilágosítást ad az április elsejei adótörvény értelmezéséről és új szövegezést ad az egyenesadótörvény 43-47. és 63. szakaszainak. Hatályon kívül helyezi az utasítás a március 30-iki 503.200-1938. sz. körrendeletet.

Az adó kiszámításáról az utasítás a követ-

kezőképpen intézkedik és egyben idézi a vonatkozó szakaszokat is:

144. paragrafus. Az alkalmazottak adókulcsa progresszív:

4 százalék a havi 4000 leig terjedő jövedelmek esetében.

8 százalék a 4001 és 25.000 lei közötti jövedelmeknél.

10 százalék a 25.001 és 35.000 lei közötti jövedelmeknél.

15 százalék az 50.001 és 100.000 lei közötti havi jövedelmeknél.

20 százalék a 100.001 és 150.000 lei közötti jövedelmeknél és

25 százalék a 150.000 leien felüli havi jövedelmek esetében.

Igy tehát az adót minden kategóriára külön számítják ki és az így kapott számokat összesítjük.

Abban az esetben, ha az alkalmazott nem havi fizetést kap, hanem heti, napi, vagy órabért, a kiszámítás ugyancsak a fenti kategóriák szerint történik olyképpen, hogy egy hónapra 30 napot — a fizikai munkások esetében pedig egy hónapra 20 napot, vagy 160 órát, egy hétre 5 napot, vagy 40 órát, 1 napra pedig 8 órát számítanak.

Az adókulcs

A kategóriák szerinti adókulcs — a 149. szakaszban előírt levonás eszközzése után — a következő lesz:

Adókulcs-százalék	Havi jövedelem lei	Évi jövedelem lei	Tisztviselők egy napra lei	Fizikai munkások		
				órára lei	napra lei	hétre lei
4	4.000-ig	48.000-ig	133-ig	25-ig	200-ig	1000-ig
8	4.001-25.000	48.001-300.000	134-833	25.1-156.2	201-1250	1001-7250
10	25.001-35.000	300.001-420.000	834-1166	156.3-1166	1251-1750	7251-8750
12	35.001-50.000	420.001-600.000	1167-1666	—	—	—
15	51.001-100.000	600.001-1.200.000	1667-3333	—	—	—
20	100.001-150.000	1.200.001-1.800.000	3334-5000	—	—	—
25	150.001-lei feletti rész	1.800.001-lei feletti rész	5000-lei feletti rész	—	—	—

145. szakasz. Változatlanul megmarad 1938 március 31-iki szövegezésben.

146. paragrafus. A fenti jövedelmek után, — az alább felsorolt természetbeni járandóságokat is beleértve — a netto jövedelmet úgy állapítják meg, hogy a fizikai munkások esetében levonják a szolgálat teljesítésével járó költségeket, amelyek keretét az alább ismertetésre kerülő 149. szakasz állapítja meg. A természetbeni lakás a fizetés egyötödének számít az 1500 leien aluli havi jövedelmeknél, valamint a gyári lakásoknál a fizetés egynolcadának veszik. A teljes ellátást a legnagyobb fizetéssel egyenlőnek tekintik, viszont csak az élelmet a fizetés háromötödének. A falusi birtokok állandó alkalmazottai esetében ezeket az összegeket felére csökkentik. A szolgáknál, valamint háztartási alkalmazottaknál, akik személyi, illetve házi szolgálatot végeznek, ezeket a többleteket nem számítják, mert munkájuk természetével együtt jár, hogy lakást és ellátást kapjanak.

147. szakasz. A fizikai munkások esetében a netto jövedelem akkor esik adó alá, ha ezeknek a jövedelmeknek összege, bárhol is származnak azok, meghaladja az ezer leit havonta, 250 leit hetenként, 50 leit naponta, vagy 6.25 leit óránként. Ha a munkás más fizetéssel is rendelkezik, ezt szintén köteles bejelenteni.

Ugyancsak levonásba kerül a jövedelemből, vagyis adómentes lesz mindaz az összeg, amit a fizikai munkás a havi 20 napon, heti öt napon és napi nyolc órán felül kap.

Fizikai munkások alatt mindazok a férfiak, vagy nők értendők, akik munkaadójuk számára a mezőgazdaságban, ipari vállalkozásnál, kereskedelmi vállalatnál, magán-, vagy közintézmény-

nél, autonóm pénztárnál, írásos, vagy szóbeli munka- vagy inaszerződés értelmében dolgoznak és fizetésüket órára, napra, hétre, hónapra, vagy pedig akkordban kapják. Így tehát a fenti kedvezményében részesülnek a mezőgazdasági munkások, kocsisok, pásztorok, szolgák stb. is, valamint a szállítómunkások és mindazok, kik fizikai munkáért kapják fizetésüket, végül pedig élvezik a kedvezményt azok a munkások is, akiknek munkája valamely kézműves mesterség gyakorlását jelenti. Így az iparosok és inasok, a szakácsok, mosónők, utcaseprők, stb. Különbséget kell tenni egy olyan mesterség gyakorlása között, amely kézműves munkát igényel és egy mesterség gyakorlása között. Így tehát a fenti levonás kedvezményét nem kaphatják meg azok a munkások, akik munkájuk természeténél fogva professzionális adót fizetnek: a pincérek és kiegészítők, a sofőrök, stb.

149. paragrafus. Az adó alá eső netto jövedelem kiszámítása a következő összegek levonásával történik:

1. A tisztviselők és bármely más alkalmazott, a fizikai munkások esetében is levonásba kerülhetnek azok az összegek, melyek nem haladják meg a fizetés tíz százalékát és amelyeket nyugdíjalapra fizetnek be.

2. A fizikai munkások esetében, akik órára, napra, hétre, havi bér ellenében, vagy akkordban dolgoznak, levonják az adó kiszámítása előtt a következő összegeket, amelyeket a munkájuk teljesítésével járó költségeknek tekintenek: a) 1000

Az adó kiszámítása

Az adó kiszámítása a következőképpen történik: I. A tisztviselők és más alkalmazottak esetében, a fizikai munkások kivételével:

1. A havi jövedelemből levonják a nyugdíjalapra szánt tíz százalékot, valamint a társadalombiztosítónak járó összeget és a megmaradt összeg után számítják ki a már fent ismertetett adókulcsok szerint az adót.

Alább adunk néhány példát: A havi bruttó jövedelem 3500 lei. Ebben az esetben a nyugdíjalapra levont összeg 350, a megadóztatandó netto jövedelem 3150 lei. Mivel ez az összeg 4000 leien alul van, adókulcsa 4 százalék, vagyis a havonta

Új könyv!
P. Trefán Leonárd:
Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ára 50 lei és 15 lei portó.

Kapható könyvosztályunknál.

Az itt felsorolt könyveket kiváló orvosok és szakorvosok írták, akik az Ön panaszain segíteni akarnak!

A rákbetegségről. Dr. Verebély Tibor egyetemi tanár	ára 30 Lei
A diétás konyha technikája. Dr. Soós Aladár egyetemi tanár	" 240 "
Hogyan éljen a szívbeteg ember? Dr. Bodon Károly egyetemi tanár	" 95 "
Nyerskoszt. A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr. Bucsányi Gyula eü. tanácsos, főorvos	" 110 "
Az érzelmeszesedés gyógyítása és kezelése. Dr. Bucsányi Gyula főorvos	" 55 "
Alkoholizmus. — Alkoholkérdés. Dr. Donáth Gyula egyet. tanár	" 40 "
A reumás bajok házi kezelése. Dr. Engländer Árpád szakorvos	" 90 "
A fiatal anya. Dr. Földes Lajos főorvos	" 95 "
A női betegségekről. Megelőzés. — Gyógyítás. Dr. Földes Lajos főorvos	" 125 "
Fajismeret. Gazdagon illusztrálva. Dr. Gáspár János	" 145 "
A pszichoanalízis, mint módszer. Dr. Hermann Imre	" 75 "
A cukorbeteg kosztja. Dr. Horvai Lajos főorvos	" 95 "
Anyagcserehetegségek. (Reuma, köszvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr. Horvai Lajos főorvos	" 90 "
Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést? Dr. Káldor Miklós főorvos	" 110 "
Az ötvenéves ember. A kritikus kor betegségei. Dr. Káldor Miklós főorvos	" 215 "
Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember? Dr. Lukács Pál főorvos	" 110 "
Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia? Dr. Kellner Dániel	" 105 "
Az elhízás és a soványító gyógyeljárások. Dr. Lukács Pál főorvos	" 95 "
Hogyan éljen a vesebeteg ember? Dr. Lukács Pál főorvos	" 95 "
A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása. Dr. Müller Vilmos főorvos	" 110 "
Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamintartalma	" 45 "

Kaphatók: könyvosztályunknál

lei havonta. A hónapot húsz naposnak, vagy 160 órának számítják, 250 leit hetenként. A hetet öt napnak, vagy 40 órának számítják. 50 leit naponta. A napot 8 órának számítják. 6.25 leit óránként. b) Azt a fizetést, amit a fizikai munkások a havi húsz napon, heti 5 napon, vagy napi 8 órán felül kapnak. Abban az esetben, ha a munkás több helyről is kapna fizetést, az a) alatti levonást csak egy fizetéséből eszközlik.

fizetendő adó 126 lei. Más példa: A havi bruttó fizetés 6800 lei. Az adóalapra levont összeg 680 lei. Az adó alá eső netto fizetés összege: 6120 lei. Ebből az összegből 4000 lei után 4, míg 2120 lei után 8 százalék adó fizetendő, tehát összesen 330 lei. Havi bruttó 12.000 lei fizetés esetében nyugdíjalapra 1200 lei megy, az adó alá eső nettó jövedelem 10.800 lei. Négyezer lei után 4, míg a fennmaradó 6800 lei után 8 százalék adó fizetendő, tehát összesen 704 lei.

A fizikai munkások esetében először kiszámítják pontosan a bruttó jövedelmet. Ezután pedig levonják a következő összegeket:

1. A nyugdíjalapra járó összeget.

2. Havi ezer leit, olyképpen, hogy a hónapot húsz naposnak, illetve 160 órának veszik, vagy pedig: heti fizetés esetében: heti 250 leit, olyképpen, hogy a hetet öt naposnak veszik; napszám esetében napi 50 leit 8 órás munkanapot véve és órabér esetében 6.25 leit órabért. Levonják ezenkívül azt a fizetést is, amit a munkás havi 20 napon vagy 160 munkaórán, heti 5 napon vagy negyven órán és napi 8 órán felül kap.

Tudvalevőleg azon fizetések után, amelyek az évi 10.000 leit meghaladják, supracota is fizetendő. A supracota kiszámítása külön táblázat szerinti történik.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regela Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Magyarországon: Egész évre 30 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Cluff szerkesztő: dr. Sulyok István

Kéziratokat nem örvülünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárásjelző Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Élénkebb déli szél, átmenetileg még száraz idő, a meleg nyugaton már mérséklődik, közepén és keleten még fokozódik. További kilátás: a hőség rövidesen enyhülni fog.

AZ ORSZÁGÓR ÉRDEMRENDJÉNEK ELSŐ OSZTÁLYÁT NYUJTOTTÁK AT ÖFELSÉGÉNEK. Bucuresti. Saját tud. A június 8-iki ünnepségek alkalmával Teofil Sidorovici országőrparancsnok átnyújtotta a királynak az országőr érdemrendjének első osztályu kitüntetését.

Hivatalos körton a rendtartományi főnök. Odorheiu. Saját tud. P. Sándor Vitális, a Szentferenc-rend tartományfőnöke hivatalos körton van. Körutja során az odorheiu zárdát f. hó 6-án és 7-én látogatta meg.

KÜLÖN BIZONYÍTVÁNYT KAPNAK AZ ÜGYÉSZSÉGTŐL A SZABÁLYSZERŰ ÁLLAMPOLGÁRSÁGGAL RENDELKEZŐ ZSIDÓ LAKOSOK. Bucuresti. Saját tud. A zsidó polgárok honosságának felülvizsgálása vége felé közeledik. Azok a zsidók, akik megfelelnek a feltételeknek, külön bizonyítványt kapnak az ügyészségektől.

Az odorheiumegyei nyugdíjasok sorsa. Odorheiu. Saját tud. Odorheiu vármegye költségvetéséből törölték a nyugdíjasoknak fizetett összes drágasági pótlékokat s csak az alapnyugdíjakat hagyták meg. A megyei nyugdíjasok kérvénnyel fordultak a megyefőnökhöz az intézkedés megváltoztatása érdekében. Arra hivatkoztak, hogy az alapösszeg csak a nyugdíj kulcsszerű kiszámítására szolgál és megilleti őket törvény szerint a voltaképpen nyugdíjat kitevő drágasági pótlék. A megyefőnöke elutasító határozatot hozott. Most több nyugdíjas öfelsége a királyhoz fordul felségfolyamodvánnyal.

VISSZAVÁCSÁROLJAK A SPANYOLORSZÁGI MŰKINCSEKET. Londonból jelentik: Most alakult Londonban egy katolikus bizottság, amely a Spanyolországban elkötvevett egyházi művészeti kincseket akarja visszavágholni. A bizottság kiterjeszti figyelmét a templomokból, kolostorokból, plébániákról és könyvtárakból elrabolt műkincsekre és megakarja nyerni a külföldet is a visszazserzés munkájának.

Szerencsétlen véletlen okozta a fiatal Dézsi László halálát. Oradea. Saját tud. Az a megrázó tragédia, amelynek áldozata a napokban Dézsi László 17 éves gimnazista diák lett, még mindig élénken foglalkoztatja a város közvéleményét. A közbecsülésben álló családot nagyon sokan ismerik városunkban s ezért a szerencsétlenül járt fiatalember tragikus esete a legmélyebb részvétet váltotta ki. Dézsi László június 4-én látezőlag teljesen egészségesen ment el kirándulásra a közeli Episcopia-fürdőbe, ahol a hullámfürdőben szórakozott édesapja társaságában. Egy adott pillanatban a víz alá emrült a jökevdvűen lubickoló Dézsi László s onnan többet nem mreült fel. Csak este fél 7 órakor találták meg holttestét, miután a vizet kieresztették a medencéből. Az orvosi vizsgálat minden kétséget kizáróan megállapította, hogy a fiatalembert szívezhűdés ölte meg. Így tehát az orvosi vizsgálat szerint sem öngyilkosság, sem büntény esete nem foroghat fent. A kóssaág, sem büntény esete nem foroghat fent. A szerencsétlenül járt Dézsi Lászlót Oradeára szállították és szüleinek Sinaia-utca 25. szám alatti lakásáról temették el óriási részvét mellett. A temetési szertartást dr. Szabó Lajos, Szabó Pál, Makkay György és Récsy Adám református lelkesek végezték, akik könnyekig megható imákban és beszédekben emlékeztek meg a tragikus végű fiatalemberről. A temetésen megzámálhatatlan tömeg jelent meg, amely bensőséges, könyves részvéttel osztozott a porig süjtött család gyászában.

Mindenki zsebében

AZ ÁLLAMI SORSJÁTEK

ott kell lannie egy sorsjegynek — az egyetlen lehetőségnek, hogy a milliók nagy parádéjánál résztvehessen.

250 leivel résztvehet a IV. osztály huzásán, még ha eddig nem is játszott.

A VXI. SORSJÁTÉK IV. OSZTÁLYÁNAK A HUZÁSA JUNIUS 15.-én.

Letartóztattak egy állami tanítót, aki a „Vasgárda” érdekében fejtett ki tovékenységet. Mercuria-Ciuc. Saját tud. Zacharie Mihail ghimesi állami tanítót mindenki úgy ismerte, mint a „Vasgárda” egyik legelszántabb tagját. Eddig semmit sem lehetett rábizonyítani. Az ügyészség engedélyével a napokban házkutatást tartott a lakásán a csendőrség, amely alkalommal több rópiratot és vasgárdista „káté”-t talált nála. Ezen az alapon a csendőrség letartóztatta az állami tanítót és a braşovi katonai ügyészségnek adta át.

KATOLIKUS LETT EGY GÖRÖGKELETI SZERZETHÁZ FÖNÖKE. A Berlinben megjelenő „Katholische Kirchenblatt” értesülése szerint a híres Cetăuia-kolostor szerzetesfőnöke, Theodosiu katolikus lett. Tudományos és lelki kiképzését az Athos-hegyi világűrű kolostorban kapta. Értékes tanulmányt is írt erről a kolostorról. Főszerkesztője volt a „Viața monachală” című folyóiratnak. Megtérése előtt több ideig volt a maria-laachi benecis kolostor vendége. Jelenleg a bikszádi bazilika híres kolostorában egyszerűn ujong.

Telefonoszlopnak szaladt egy satumarei gépkocsi. Saját tud. Könnyen végzetes kimenetelűvé válható gépkocsi szerencsétlenség történt tegnap a Somcuta-Mare és Satumare között levő országúton. A 662-es rendszámot viselő CFR társasgép, amelyet Răsor Alexandru sofőr vezetett. Koltizea község közelében eddig még ki nem derített okból nekiszaladt egy telefonoszlopnak, majd az árokba zuhant. A gépkocsi összetört, a kocsivezető, a jegyszedő és két somcutai fiatalember súlyosan megsbesült. A sebesülteket a somcutai kórházba szállították. A szerencsétlenség ügyében megindult a csendőrségi vizsgálat.

Visszaállították az I. G. Ducai járásbíroságot. Odorheiu. Saját tud. I. G. Duca (Cristur) az ottani és a vidéki közönség nagy örömeire visszaállították az évekkkel ezelőtt megszüntetett járásbíroságot. A járásbíroság munkájának megindítására és vezetésére Rosmann járásbírot delegáltak Odorheiurol, aki működését már meg is kezdette. A most visszaállított járásbíroság megszüntetése alkalmával Sangeorgiu de Pădure községben felállított járásbíroság tovább is működik.

Józsa János tanár bucsuztatása. Odorheiu. Saját tud. Abból az alkalomból, hogy Józsa János teológiai tanár és családja véglegesen most költözött át Odorheiurol Alba-Iuliára, a római katolikus fiuliceum tanári testülete Szabó Károly vendégüljében bucsuvacsorát rendezett. A vacsorán a római katolikus fiuliceum tanári testületén kívül megjelent a református tanítónő-kepző tanárkara Jodál Gábor dr főgondnokkal az élén, továbbá a helyi, világi és szerzetes paposság és a szülők közül is többen. A bucsu-vacsora során Bogá Lajos dr igazgató, Biró Sándor tanítónőképzőintézet tanár, Nagy Lajos dr, a főgimnázium gondnoka, Sándor Imre ker. főesperes, Török Ferenc ny. esperes, Frölich Ottó, Dobos Ferenc dr és Khell István főgimnáziumi tanárok mondtak pohárköszöntőket, amelyekben a távozó tanár érdemeit méltatták s őt meg családját éltették. Józsa János tanár válaszbeszédében meghatottan mondott köszönetet minden egyes felszólalónak. A társaság a legjobb hangulatban sokáig maradt együtt.

A Herculanium-i ásások. Nápolyból jelentik: A Vezuv kitörése által Kr. u. 79-ben betemetett Herculanium városának északi részén fokozott buzgalommal folytatják az ásásokat munkálatokat, hogy októberre, a város többi részében végzett ásások megkezdésének kétszázadik évfordulójára, teljesen elkészüljenek. Legutóbb két igen hatalmas szobrot hoztak napvilágra, amely az ókori városnak nagyon érdekes új látványossága.

VERES ÖSSZEÜTKÖZÉS A BOLGÁR-GÖRÖG HATÁRON. Szófia. Csak most vált ismeretessé, hogy a bolgár-görög határon két nap előtt veres összetűzés történt. Eddig meg nem állapított okból görög és bolgár határőrök között lövöldözés támadt. Két görög határőr meghalt. Bolgár jelentés szerint a görög határőröket bolgár területen lötték agyon.

Satumarei drága a zűdség. Saját tud. A satumarei termény- és állatvásár érdeklődéstelen volt. A zűdségpiacon pedig szokatlan drágaság uralkodott. Arak: buza 600, rozs 450-460, árpa 420-430, zab 440-445, tengeri 340-345 métermázsánként. Új burgonya 8 lei, erdei eper 20, teavaj 70 lei különként. Kőszméte 6-8-12 lei különként, sárgarépa csomója 1.50 lei, retek csomója 2 lei, uborka darabja 7-10 lei.

Dr Cziffra Kálmán balesete. Oradea. Saját tud. Súlyos baleset érte kedden éjszaka dr Cziffra Kálmán nyug. főispánt, a Katolikus Népszövetség központi intézőbizottságának tagját. Dr Cziffra Kálmán Cavaceu községbeli birtokán tartózkodott, ahol az egyik lépcsőn megcsuszott és tizenöt lépcsőnyi mélységbe zuhant. A zuhanás következtében eszméletét veszítette és csak családjának odaadott segítsége után tért magához. Azonnal orvoshoz szállították, aki megállapította, hogy dr Cziffra Kálmán bal felső karja az esés következtében eltört. A súlyosan sérült férfit kocsihoz hozták be szerdán reggel a városba s itt a kórházban gipszkötésbe tették sérült karját. A műtét után dr Cziffra Kálmánt lakására szállították. Az általános szeretetnek és közbecsülésnek örvendő közéleti férfit balesete az egész városban mély sajnálkozással és együttérzéssel váltotta ki.

Betörték a Földműves Szövetség irodáját. Târgu-Mures. Saját tud. Vakmerő betörést követett el ismeretlen tettes a muresmegyi Földműves Szövetség Târgu-Muresen, a Regele Ferdinand-tér 60 szám alatt levő irodájában. Alkulescsal éjjel behatolt az irodahelyiségbe, ugyancsak alkulescsal felnyitotta az egyik íróasztal fiókját, ahonnan 16 ezer lei készpénzt ellopott. A tettes semmi nyomot nem hagyott maga után, de a rendőrség véleménye szerint a tettes hamarosan mégis kézre kerül.

Június 15-éig be kell adni a passzív légvédelmi kimutatásokat. Értesítjük az oradeai háztulajdonosokat, hogy ügyvezető elnökünk elkészítette a légvédelmi kimutatások kitöltését megkönnyítő kitöltési mintalapokat. Ezeket szövetségi irodánkban (Rimanóci u. 8. és Avram Iancu utca 13. sz.) a háztulajdonosok rendelkezésére bocsátjuk és egyben a légvédelmi őrségek összeállítására és a vázrajzokra vonatkozólag a hivatalos órák alatt díjtalan felvilágosításokat nyújtunk. A Háztulajdonosok Szövetsége.

A „jómegjelenésű” fiatalember kifosztott egy utcát. Satumare. Saját tud. Pop György mártírnevű fiatalember különös trüffel fosztotta ki a hegyi-ut házaikat. A „jómegjelenésű” fiatalember az elmúlt napokban megfordult az utcában lakók udvarán és kiadó lakást keresett. Csak távozása után derült ki, hogy a házbellek fehéreműt, különböző tárgyait ellopta. A károsultak: Szabó Kálmán 2 ezer, Szeremi Jánosné 200, Buus Gerely 500, Klekner Román 100, Nichita Traian 800, Csoma Ferencné ezer lei kárt jelentett be a rendőrségen. A nyomozást végző rendőrök megállapították a tettes kilétét és azt, hogy a lopások elkövetése után szülőfalujába utazott. — Azonnal utána mentek, de nem sikerült letartóztatni, mert közben ismeretlen helyre szökött. — Ugyan a lopott tárgyak nagyrészt megtalálták a falusiaknál, akiknek Pop eladogatta azokat. Kézrekerítésére erőves nyomozást indítottak.

Agyonverték és kirabolták az erdő mélyén két kereskedőt a kőbor cigányok. Târgu-Mures. Saját tud. Hetekkel ezelőtt elkövetett forszalmas rablógyilkosságra derített fényt két Borsec környéki pásztor, akik erdei legeltetés közben két oszlásnak indult holttestre bukkantak. A csendőrség, valamint más közigazgatási hatóságok, akiket nyomban értesítettek a megdöbbentő leletről, kiderítették, hogy a Borsec és Dorna-Vatra között elterülő rengetegben talált két halott a múlt héti első napjaiban bevásárlás céljából Borsecről Cămpulungra indult két marhakereskedő, Hermann Lipót 50 éves és Perl Albert 51 éves borseci kereskedők holtteste. A két kereskedőnél 30—30 ezer lei volt, amikor hazulról elindultak az erdei ösvényeken Cămpulung felé, hogy ott az állatvásárlásban marhákat vásároljanak. Mivel vonaton csak nagy kerülővel, Bistrița, Borgo-Prund, Dorna-Vatra érintésével lehet Cămpulungot megközelíteni, elhatározták, hogy az utat a hegyi ösvényeken át, gyalog teszik meg. Elindulásuk óta azonban a két kereskedő családja semmi hírt sem kapott a két családfelelőről, míg most a hatóságok megállapították, hogy mindketten rablógyilkosság áldozatai lettek. A „Dealul Alunisului” nevű erdőrengetegben eddig még ki nem derített módon a két kereskedőt meggyilkolták és kirabolták ismeretlen tettesek. A két holttest agnoszkálása alkalmával megállapították, hogy mindkettőjük koponyáját teljesen szétzúzták a gyilkosok, akik a két holttestet, miután kirabolták, egymástól 17 méter távolságra egy-egy bokor alá rejtették, ahol fenyőtobozokkal és galyakkal betakarták. A marhákat legeltető pásztorok az erdőben terjedő hullaszagra lettek figyelmesek és kezdték kutatni annak eredetét. Így akadtak a két hullára. A csendőrség fellelése szerint a tettesek kőbor cigányok lehettek, akikre halálbüntetés vár.

A clujai Kolping Legényegylet 1938. június hó 12. és 13-án autós kirándulást rendez igen kedvező feltételek mellett a világhíres Bicz szorosba és a Ghilcos-tóhoz. Érdeklődni lehet minden este az egyesület Str. Baron L. Pop 3. szám alatti helyiségében. Részvételdíj 240 lei.

Zürichi zárlat. Párizs 12.17 fél. London 21.72. Newyork 438.75. Brüsszel 74.22. Milánó 23.08 fél. Amszterdam 242.37 fél. Berlin 176.30. Bécs 51. Prága 15.24. Varsó 82.50. Belgrád 10. Bucuresti 325.

Két előképzős munkatábort állítanak fel Bihar megyében. Oradea. Saját tud. Fővárosi szerkesztőségünk jelentése alapján már közöltük, hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium rendelkezése azokat a katonai előképzős ifjakat, akik középiskolai diákok, husz napos közmunkára rendelik be. Ma kaptuk meg közlés véggett Stroeescu Spiridon kapitány, az előképzősök oradeai parancsnokának átiratát, amelyben intézkedik a közmunkákra való behívásokról. Bihar megyében ezek szerint két munkatelep lesz, az egyik Bratcan, a másik az Isbuc kolostornál. Az első csoportba július 10-től 30-ig, a másodikban augusztus 3-tól 23-ig fognak dolgozni az ifjak. Felhívja a rendelet a munkaszolgálatra kötelezett ifjakat, hogy június 18-ig jelentkezzenek a parancsnokságnál (Str. Alexandri 3), ahol a szükséges tennivalókat megtudják. Ugyanitt osztják be az ifjak kívánságára, hogy melyik munkatáborban akarnak dolgozni. Aki június 18-ig nem jelentkezik, annak a beosztását a parancsnokság hivatalból fogja elvégezni.

Satumare városa duplán ráfizetett a patkányokra. Satumare. Saját tud. A Jorga-kormány idején a városi időközi bizottság elhatározta, hogy a város területén kiirtja a patkányokat. Hosszadalmas vitatkozások után szabályrendelet készítették a minden lakosra kötelező patkányirtásról. A szabályrendelet alapján a város a „Ratopax” patkányirtó szer helyi képviselőjénél: a Fortuna drogueriában tízezer üveg mérget rendelt. Az előjáróság ezt a nagymennyiségű patkánymérget a lakosság között akarta szétosztani — természetes illő ellenszolgáltatás fejében. Alig érkezett meg azonban a Ratopax, a kormány megbukott és a távozó időközi bizottság után következő városvezetők nem tartották olyan nagyfontosságúnak a patkánykérdést. A patkányirtásról szóló szabályrendeletet irattárba tették és az ügyet levették a napirendről. A Fortuna drogeria azonban kérte a patkánymérget átvételét, vagy ellenértékének kifizetését. Hivatkozott arra, hogy a rendelkezés miatt elvesztette az áru romániai képviselőjét és letett óvadékát is. Ugyanis nem volt képes idejében elküldeni a címére feladott áru ellenértékét. Kérését a város megtagadta, erre a Fortuna 953 ezer leies pert indított a város ellen. A törvényték most tárgyalta az ügyet. Helyt adott a cég keresetének és a városi előjáróság most arra gondolt, hogy viszontkeresetet indít a Ratopaxot rendelő időközi bizottság tagjai ellen, hogy a nagy összeget fedezhesse. Közben pedig a patkányok is egyre romgálják, pusztítják a városi lakosság értékeit.

Megkezdődött a sígheti sziniidény. Sighet. Saját tud. Négy napos kényes szünnet után Salgó Jenő színtársulata a „Sárga pitykés közlegény”-nyel kezdte meg a kéthetes sígheti sziniidényt.

Telefonkábellet loptak, hogy elutazhassanak a sportvonattal. Timisoara. Saját tud. A telefonársaság már egy idő óta különböző elemunkálatokat végeztet, amelyek az automota-telefonközpont működéséhez szükségesek. Így többek között a városon végig földalatti telefonkábellet fektetnek le a munkások. Egy idő óta azonban rendszeresen lopkodják ezeket a vezetékeket. Ott, ahol az utca csatornája van, a csatorna tágas csöveiben húzódik végig a kábel. Most aztán kilométerekre terjedő vonalakon, több utcában tüntek el a csatornázási csövekben levő kábelek. A telefonársaság evel mintegy háromszáz ezer lei kárt szenvedett. A rendőrség most tettenérte a tolvajokat. Fiatal suhancok egész bandát alkottak, amely rendszeresen, a „futó szalag” módszere szerint „dolgozott”. Volt, aki lent a csatornában bizonyos távolságokban elvágta a vezetéket, volt aki azt felgöngyölte, ismét más, aki a csatorna feljáromán feldobta és így tovább. Letartóztatták a banda tagjait: Kovács Dezső és Deák Antal nevű suhancokat. Öt kiskorú suhancal egyetemben. Ezek a lopott kábelekért értékesítették, a pénzből kirándulásokat rendeztek, Resitára utaztak s új ruházatot szereztek be, majd a legutóbb a sportvonattal Budapestre utaztak. A vizsgálat során az is kiderült, hogy az egyik fiatalkoru Popa Elena nevű háztulajdonosa lakásába is betört s onnan ellopott egy vaskazettát, huszonnyolcezer lei készpénzzel.

*** Agy- és szívrelmeszedésben szenvedőknek** reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, azonkívül a gyomor- és a belek működését előmozdítja és kielégítő emésztést hoz létre. Kérdezze meg orvosát.

Nyílt közbirtokossági ülésen tartóztatták le egy fegyvelmezetlen felszólalót. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Guzdrán Béla tomești lakos, az ottani közbirtokossági szervezet tagja, a napokban tartott közgyűlésen szólásra jelentkezett. A közgyűlést vezető járásbíró a szót Guzdránnak megadta. Guzdrán azonban olyan kijelentéseket tett és olyan hangon szólt bel a tárgysorozat vitájába, amelyet a járásbíró kifogásolt. Beszéde közben a járásbíró többször rendre intette. Ez azonban semmit sem használt. Erre a járásbíró utasította a csendőrséget, hogy Guzdránt azonnal tartóztassa le. Guzdránt a felvett jegyzőkönyvvel együtt átadták az ügyészségnek.

Megkerült a fővárosi cipészinas gyilkosa. Bucuresti. Saját tud. Megírták a lapok, hogy Bucurestiben a Strada Română, Ion Timaru cipésműhelyében ismeretlen tettesek megölték Pascu Celeapca cipésztanulót. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen fiút egyik társa ölte meg június 7-ről 8-ra virradó éjjel. Az éjszaka folyamán ugyanis a fiuhoz több munkanélküli társa beállított azzal, hogy adjon nekik szállást. Pascu Celeapca ezt — még nem tudni, miért — megtagadta s ezért életével fizetett: tulajdon dikicsével vágta el a nyakát. Az egyik tettes már kézre is került. Lucaci Ion a neve.

SPORT

Kuba legyőzte Romániát Kiesel Németország is, a „titkos favorit”

A labdarúgó-világbajnokság során csütörtökön a két döntetlenül végződött találkozót ismételték meg. Mindkét mérkőzés meglepetéssel zárult. Románia vereséget szenvedett Kubától, Németország pedig — amelyet a torna egyik esélyesének tippeltek — Svájc fektette kétvállra. A két mérkőzés részletei a következők:

KUBA-ROMÁNIA 2:1 (0:1).

Toulouse. Románia nagy bizakodással készült a mérkőzésre. A vasárnapi csapat játékosai közül hatot kicseréltek. Így álltak fel: Szadovszky — Bürger, Felecan — Bărbulescu, Rosinaru, Raffinszky — Bogdan, Moldoveanu, Barátky, Prasler, Dobay.

Az első félidőben jobbak voltak a románok. Sorozatos támadásaikat siker is koronázta: Dobay megszerezte a vezető gólt. Szünet után Kuba nagy erőbedobással kezd. Lendülettel támadásokat vezetnek és az 5. percben Sororo közepcsatár egyenlít. Néhány perc múlva Mendes jobbösszekötő megszéri a győztes gólt. Felélenkül a román csapat is — de a csatársor gólképtelen.

Románia veresége folytán kiesett a további küzdelmekből.

SVÁJC-NÉMETORSZÁG 4:2 (1:2).

Párizs. Változatos és izgalmas harcot vívott a két csapat. Szünetig a németek vezettek, de azután fölénybe kerültek a svájciak és a jó formában lévő csatárok három gólja eldöntötte a mérkőzés sorsát.

ÖSSZEÁLLITOTTÁK A SVÁJC ELLEN KIÁLLÓ MAGYAR CSAPATOT. Lilleből jelentik: A magyar válogatott labdarúgócsapatát a vasárnapi világbajnoki mérkőzésre a következőképpen állították össze: Szabó — Korányi, Biró — Szalay, Turay, Lázár — Sas, Vincze, Sárosi dr., Zsengeller, Kohut, vagy Titkos. Toldi a Hollandindia elleni mérkőzésen megsérült és ezért nem játszhatik vasárnap.

* **S. T. Vulturii (Sasok)** június 12-én és 13-án vasárnap reggel 4 órai indulással kirándulást rendez Bihar legvadregényesebb részére. Irány: Oradea—Beius—Sudriciu—Flora rét—Galbina völgye—Cetate Ponor. Részvételi díj 120, 140 lei. Jelentkezni lehet: Mocsáry írógépkereskedésben (Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 13.), Gyenge ékszerésznél (Str. Alexandri 12.) és az egyesületnél (Str. Dr. Aurel Lazar 14.)

RÁDIO

VASÁRNAP, JUNIUS 12.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13.15 Hírek. 13.25 A Dinicu-zenekar hangversenyének közvetítése. A hangverseny szünetében körülbelül 14.15 Hírek adása. 15.10 Vidám műsor közvetítés. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Tánccselemlések. 20 Felolvasás. 20.45 A bucurești tanítók énekkarának hangversenye. 21.15 Weber; A bűvös vadász című háromfelvonásos operájának közvetítése a Studióból. A szünetekben hírek közvetítése. 23.45 Gramofonlemezek. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9.45 Hírek. 10—10.55 Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet Balogh Bálint mondja. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál Muraközy Gyula. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet Kriegs-Au Emil mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Operaházi zenekar. 14 „Mi a magyar jelleg a zenénkben?”. Előadás. 15 Hanglemezek. 16 Közvetítés Putnokról. 16.45 Cigányzene. 17.30 „Az élet iskolája”. Előadás. 18 A rádió szalonzenekara. 18.50 Magyarország és Svájc világbajnoki labdarugómérkőzés. 19.50 Zongoraszámok. 20.10 „Lehet-e a magyar faluban nyaralni?”. Előadás. 20.30 A Debréni Városi Dalegylet ünnepi hangversenye. 22.15 Hírek. 22.40 Hangverseny Zenekar. 23.20 Időjárásjelentés. 23.40 Jazz. 24.25 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

HÉTFŐ, JUNIUS 13.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Fanca Emil román dalokat énekel. 19.35 Szórakoztató zene. 21.10 Felolvasás. 21.30 Csak Rádióna: Gramofonlemezek. 21.30 Mozart: g-moll négyes. 22.10 Schuzereanu Adrelia Tosti és Tirindeli dalokat énekel. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Enekszámok. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diákféltóra. 18 „A Balkán-kérdés és a berlini kongresszus”. Előadás. 18.30 Beszékart-zenekar. 19.30 „Légyes hörgészet”. Sportelőadás. 21 „Torquato Tasso”. Színmű. 22.20 Hírek. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Hanglemezek. 1.05 Hírek külföldre.

KEDD, JUNIUS 14.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Műszaki üzenetek. 20.10 Borodin-lemezek. 20 Felolvasás. 20.15 Mandolin versek. 20.50 Szimfonikus hangverseny. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Balalajka. 14.30 A rádió szalonzenekara. 18 „Régi magyar nóták és népdalok”. 19 „Sárvar”. Előadás. 19.25 Jazz. 20.30 „A Balaton”. Előadás. 21 A 2. honvédség zenekara. 22.20 Hírek. 22.45 Hanglemezek. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZERDA, JUNIUS 15.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Szórakoztató zene. 19.45 Felolvasás. 20 Szórakoztató zene. 20.35 Vaszilju Maxim román dalokat énekel. 21 Felolvasás. 21.15 Cecca György csellózik. 21.50 Tarka lemezek. 22 Lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 14.30 Hanglemezek. 17.15 Diákféltóra. 18 „Falusi krónika”. Csevegés. 18.30 Paul Lorenzi énekel. 19 „Ipari szociálpolitika”. Előadás. 19.15 A rádió szalonzenekara. 19.45 Külügyi negyedóra. 20.40 „A húszéves Eszterország”. Előadás. 21.10 Ünnepi hangverseny Székelyhírvártól. 22.20 Hírek. 23.40 Időjárásjelentés. 23.45 Cigányzene. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Andersen Felicia szaval francia nyelven. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 16.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gyermek óra. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Tánccselemlések. 20.20 Felolvasás. 20.40 Barblon-Stefanescu hegedűművész. 21.15 Felolvasás. 21.30 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.30 Hírek. 22.45 Gramofonlemezek.

Budapest I. 10.40 Hírek. 11—12.20 Egyházi ének és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. A szentbeszédet Mentés Mihály mondja. 12.30 Cigányzene. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 14 Világhíradó. 15 Hanglemezek. 16 Harsányi Gizi meséi. 16.30 A rádió szalonzenekara. 17.45 „A hatvanéves Bulgária”. Előadás. 18.15 Fuvolaszámok. 18.35 Gazdák. 18.55 Sportközvetítésre fenntartva. 19.50 Magyar dalok. 21 „Az én jó csillagom”. Virgáték. 21.50 Hírek. 22.15 Jazzhármas. 22.55 Időjárásjelentés. 23 Kamarazenekar. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Cigányzene. 1.05 Hírek külföldre.

PÉNTEK, JUNIUS 17.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Román zene lemezek. Csak Rádióna: Romanis: Zongoranegetes. Csak București. 19.50 A két állomás együtt. Felolvasás. 20.15 Románia-énekkar. 20.50 Felolvasás. 21.05 Baumann Radulescu hárfaművész. 21.35 Verdi: Falstaff, háromfelvonásos opera.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.30 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zongora és énekszámok. 13.30 Hírek. 14.30 Pontos időjelzés. 14.30 Az 1. honvédség zenekara. 15.35 Hírek. 16 Artyomhírek. 17.15 Diákféltóra. 17.45 Pontos időjelzés. 18 „Uj olasz szobrászat”. Előadás. 18.30 Cigányzene. 19.20 Sportközlemények. 19.30 „Lili”. Énekes színmű. 21.30 Hírek. 21.50 Jazz. 22.40 Időjárásjelentés. 22.45 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24 Hírek angol és francia nyelven. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

Cronin

Réztábla a kapu alatt

V. kiadás.

Orvosokról szól ez a könyv, az orvosoknak egy bizonyos típusáról, amely — így mutatja legálább is Cronin — regénye — erősen el van terjedve az angol orvosi társadalomban. Páciens és nagy honoráriumot hajtató, egymás kezére játszó beteget és tudományt sarlatánmodra kezelő orvosokat mutat be, akik közt egy időre megszédül és pénzéjéért adja magát a regény rokonszenvesen induló ifjú hőse is. Ahogy egy asszony a maga csöndes, néma rosszaságával, tiszta emberségével kiemeli ebből a fertőből — az a legnagyobb írásművészet. Az életben lassan minden elmarad, de addig érdemes élni, amíg van embertársunk, akin segíthetünk. Erre tanít ez a könyv, amely nemcsak az ideálisan felfogott orvosi hivatásnak, de általában az igazi emberségnek evangéliuma.

Ara 185 lel és portó.

Kapható könyosztályunknál

SZOMBAT, JUNIUS 18.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vizuálisjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemezek. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemezek. 15 Hírek. 16.45 Előadás. Románia örsége szervezet órája. 19 Felolvasás. 19.17 Tánccselemlések. 19.45 Felolvasás. 20 Lemezek. 20.35 Munteanu Zsófia énekel. 21 Üzenetek. 21.15 Szórakoztató zene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23 Szórakoztató zene. 24 Lemezek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Postászenekar. 14.30 Hanglemezek. 17.15 „Balaton mészék”. Előadás. 18 „Mit üzen a rádió?”. 18.30 A rádió szalonzenekara. 19.15 „Erkölcsei és szellemi erők a modern hadviselésben”. Előadás. 19.45 A Beszékart budai főműhelyének Dalárdája. 20.25 „Baudelaire”. Előadás. 21 Ünnepi hangverseny Magyarország kormányzója 70-ik születésnapján. 21.30 A m. kir. miniszterelnök köszöntőt mond. 22.10 Hírek. 22.30 Cigányzene. 22.55 Időjárásjelentés. 23.20 Zongoraszámok. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldre.

Apechidtetések

Egy szó ára 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” további 10 lel. Állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Celás

Butorozott
nagyobb tiszta szobát keresek, lehetőleg magános családnál, anya és leánya részére. Cím a kiadóba kérek „Nyugdíjas” jellegre.

Egyszoba,
konyha, előszoba kiadó július 1-re. Oradea Str. Oltenia 8. szám.

Kiadó
egy üzletheiyiség azonnalra. Oradea, Strada Alexandri 13.

2 szoba
konyha azonnalra kiadó. Oradea, Str. Patófi 24. szám.

Két
utcai szobas, komfortos lakás augusztusra kiadó. Oradea, Andrei Muresanu 14.

Augusztus 1-ére
közponban 2 szobás lakást keres pontos időzíté a gyermektelen házaspár. Cim a kiadóban

Közponban

udvari parkettás szoba és konyhából álló lakás, szeptember, esetleg augusztus 1-re kiadó. Értekezni: Oradea, Str. Moldova 2.

Három- és kétszobás
fürdőszobás lakások augusztus 1-re kiadók. Érdeklődni: Oradea, Oltenia-u. 2. szám.

Két szoba,
előszoba, konyha, kamara mellékhelyiséggel kiadó július 1-re. Cim: Oradea, Str. Constantin 25. szám.

2 szobás
előszobás lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Barieri 5. szám. (Colonia Pogány)

3 vagy 2 szobás lakás
complett kiadó azonnal Oradea, Str. Principele Mihai 6.

Egy
és kétszobás lakás kiadó. Cim: Oradea, Str. Codrilor 11. szám

Két

szoba, konyha, kamra kiadó a Katalin-telepi templom mellett. Oradea, Praga-u. Villany van.

2 szobás

komfortos lakás aug. 1-re kiadó. Oradea, Regele Ferdinand 49., illetve Str. Parintea Danila 7. szám.

Kétszobás

utcaiakas kiadó aug. 1-re. Vasredony eladó. Dr. Bozsodi, Oradea, Pavel-utca 17.

Adás-vétel

Használt butorok

elköltözés miatt eladók Oradea, Parcul Alba Iulia 2. szám.

Jégszekrény

jókarban levő eladó, fűszeresnek alkalmas. Oradea, Str. Regele Carol II. 19.

Eladó

költözés miatt olcsó aron bronz ebédő lámpa, 1 mt. metszeti tűkór, lisztés láda és fajtiszta harci nőstény kanári madarak. Érdeklődni déli órákban. Oradea, Str. Joan Ciordas No. 29.

Stingl

zongora eladó. Oradea, Str. Wilson 9-a.

Különféle

Fűszerüzlet

forgalmas helyen átvételre keresek. Címét a kiadóhivatalba kérek „Fűszerüzlet” jellegre.

Oradeához közel

50 holdas birtokot tannyával bérbé keresek. Cim: Pasteur-u. 111.

Rózsák,

mindent nap irásen vágva, eladók. Oradea, Str. Nogáll 9. szám.

Monogramozást,

hímzést, szépen és olcsón készítek. Oradea, A. Muresanu 5. udvari lakas.

Gyümölcseltvést

és főzelékek befőzését vállalja nyugdíjas tanitónő. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 51.

Alkalmazás

Gyermekgondozót

11 hónapos gyermekhez azonnalra feiveszek. — Oradea, Str. Episcopul Pavel 27. szám.

Intelligens leány,

ki perféktül főz, minden házi munkát egy segítséggel vállal, tannyára kerestetik. Csillagos Gazdaság, Sălard, Bihor.

LEGUJABB

A csütörtöki német-cseh megbeszélések kilátástalanul végződtek

A szudéta-németek a népszavazás érdekében új mozgalomra készülnek

Londonból jelentik: A „Daily Mail” szerint a szudéta-német politikusok a csütörtöki megbeszélések után elégedetlenül távoztak. Befolyásos körök arra igyekeznek rábírni a cseh minisztereket, hogy ne tegyenek engedményeket a szudéta-németeknek. A szudéta-németek el vannak készülve a tárgyalások meghiusulására és ez esetben német, francia, angol és olasznyelvű közleményt adnak ki. Mihelyt Hodza visszautasítja követeléseiket, a szudéta-németek valószínűleg erőlyes hadjáratot indítanak a népszavazás érdekében.

EGY ANGOL KORMÁNYPÁRTI KÉPVISELŐ TERVE, HOGY CSEHSZLOVÁKIÁT SVÁJC ÉS BELGIUM MÓDJÁRA RENDEZZÉK

Londonból jelentik: A Timesben Captain W. Cazalat konzervatív képviselő a cseh kérdés meg-

oldására a következőket ajánlja:

1. Csehszlovákia belsőleg átszervezendő valamennyi nemzetiség teljes önkormányzatával.
2. Csehszlovákia összes állampolgárai tökéletes egyenjogúságot élvezzenek, a megkülönböztető jellegű törvények azonnali hatálytalánításával.
3. Nemzetközi döntőbíróóság hatáskörét ismerjék el, amely elé a központi kormány és a kisebbségek közötti ügyek terjesztendők.
4. Csehszlovákia nyilvánítsa magát semleges államnak, lemondva minden szövetségről, ennek ellenében szomszédai szavatolják határait, angol, francia, olasz kezesség mellett. Hly módon belügyekben Svájc, külpolitikában Belgium példáját követné.

A japán hadsereg előtörése Kína középső vidékére

Keifeng elfoglalása után Csang-Kai-Sek lövővárosát, Hankau veszik ostrom alá. — Miért bombázzák Kanton?

Sanghaiból jelentik: A szucsai nagyjelentőségű japán győzelem után a japán csapatok a visszavonuló kínai hadsereget a Lunghai-vasut egész hosszában visszazsorították és mélyen előnyomultak nyugatra. A kínaiak Honan tartományban Keifeng város körül igyekeztek új védővonallra csoportosulni. Mint már röviden jelentettük, a japánok Keifeng várost, Honan tartomány fővárosát is elfoglalták. Ez az elfoglalás azért jelentős, mert ezzel a japánok a kínai újabb védővonalakot is áttörték s most már déli irányban haladnak előre, hogy Csangkaisiek új fővárosát, a Kína középvídjén lévő Hankaut vegyék ostrom alá.

Kanton sűrű bombázása is a Hankau ellen irányuló hadművelettel függ össze. A bombázás legfőképpen a Kanton-Hankau közötti vasut üzemképtelenségét kívánja elérni, mert ez a vasut szállítja az angol municiót és egyéb hadifélszerelést Kantonból Hankaubá.

Keifenget éjjeli csata során foglalták el a japánok. A japánok több ezer kínait ejtettek foglyul s óriási hadianyag jutott a kezükbe. A motorizált japán csapatok a Csangcsau irá-

nyában menekülő kínai hadrészeket erőlyesen üldözik.

A JAPÁNOK IS MEGLEPŐDTEK, HOGY KAIFENGET OLY GYORSAN BEVÉTEK

Pekingből jelentik: Az itteni japán főhadiszállás sajtófőnöke, Amamoto ezredes Keifeng bevételével kapcsolatban következően nyilatkozott:

— Mimagunk meglepődöttünk, hogy a kínaiak Keifenget, Honan tartománynak ezt a 300 ezer lakóú fővárosát nem védték erőlyebben. A japán haderő célja most már az azonnal való gyors előtörés Hankaura. Csangkaisiek hadi fővárosára. Illelőtti volna azonban arról az időpontról szólni, hogy mikor esik a város a japánok kezébe.

KIÜRITIK HANKAUT

Sanghaiból jelentik: Kínai jelentések szerint a Csangkaisiek kormánya elrendelte, hogy Hankauból egymilliónyi polgári lakost el kell távolítani. A kormány a kiürítő intézkedést azzal indokolja, hogy a japán repülők közeléből bekövetkező támadásaitól és a város körül várható súlyos harcoktól kívánja a lakosságot megóvni.

Csang-Kai-Sek is eltávozott Hankauból és arról nyilatkozik, hogy új harcmodort folytat

Londonból jelentik: A kínaiak lázas iramban folytatják Hankau kiürítését és a polgári lakosság elszállítását. Csang-Kai-Sek, aki Hankauból ismeretlen helyre tette át székhelyét, legújabb nyilatkozatában hangoztatta, hogy egészen új harcmodort folytat. —

— A hadjárat győzelmét, — ugymond — nem a pillanatnyi helyzet dönti el. Az ellenállást addig folytatjuk, míg a japán támadás tart. Hadjáratunk időtartamát nem lehet hónapokkal vagy évekkkel mérni.

Kanton egymilliókétszáz ezer lakossága az utóbbi napokban történt kiürítés következtében

80 ezerre csökkent. A városban maradtak túlnyomó része a légvédelmi alakulatok vagy őrbizottságok tagjai. Az utcák teljesen kihaltak.

A JAPÁNOK ELVÁGTÁK A HANKAU FELÉ VEZETŐ VASUTVONALAT.

Tokióból jelentik: Japán félhivatalos jelentés szerint egy japán mezőhadosztály felrobbantotta a peking-hankau vasutvonalat Csangcsautól délre.

A Jangce hajózása tekintetében megindult angol-japán tárgyalások holtpontra jutottak. Sanghaitól befelé, a Kína központjába vezető folyami ut szabadon hagyását kívánták volna az angolok a tárgyalások útján elérni.

Dr. Nyisztor Zoltán

Mandarinok, Kulik és Misszionáriusok!

Utleírás

Ara: 180 lei és portó

Kapható könyvosztályunknál.

Kölcsönös közigazgatási és joussegély egyezmény a német és olasz államok között

Rómából jelentik: Ciano külügyminiszter és Thaon di Revel pénzügyminiszter, valamint Mackensen német nagykövet és Hotting miniszteri igazgató aláírták a Cighi-palotában a német-olasz kölcsönös közigazgatási és joussegély-egyezményt.

Transsylvania és felvidéki írók könyvsikere Budapesten

Budapestről jelentik: Az idei könyvnapon különösen a transsylvaniai és felvidéki könyvkiállítóknak van nagy sikerük. Az „Ardeali Szépművészeti Társaság” a Servita-téren állította fel faragott, kopjafás könyvsátrát. A sátorban a transsylvaniai irodalom ismert alakjai foglalnak helyet: Bánffy Miklós, Kemény János, Tamási Áron, Ignác Rózsa, Vass Albert, Tavasz Sándor, Kovács László, Kós Károly. A sátor előtt sokan jelennek meg a transsylvaniai arisztokrácia tagjai közül. Megtekintette a sátrát Bossi román követ is Balta sajtótanácsos társaságában és mintegy száz pengő értékű transsylvaniai magyar művet vásárolt.

A gyakorlati középiskoláról szóló új törvény életbeléptetése Magyarországon

Budapestről jelentik: Gr. Teleky Pál kultuszminiszter csütörtökön kiadta a gyakorlati középiskolákról szóló új törvény végrehajtási utasítását. Ezzel kapcsolatban az új tanterv előírja, hogy a középiskola célja a tanítás középpontjába állítani a nemzeti tantárgyakat, a nyelvtant, irodalmat, művészetet és történelmet, valamint az állami, gazdasági és társadalmi élet jelentőségének ismeretét, a földrajzot és néprajzot. Az irodalom-oktatásból kiküszöbölik a retorikát, stilsztikát és poetikát; helyette modern értelemben vett irodalom-történetet adnak elő. A modern nyelvek tanításában a gyakorlati szempontokat tartják szem előtt és élvezhető olvasmányokkal teszik lehetővé a német, angol, francia és olasz nyelv minél alaposabb elsajátítását. Alapvető elv lesz a középiskolai oktatásban a túlterhelés megszüntetése. A jövő tanévben az első osztályokban már az új tanterv szerint kezdik meg a tanítást. Az új tanterv gondoskodik mezőgazdasági középiskolák szervezéséről, amelyek érettségi bizonyítványt adnak a végzett tanulóknak.

Báile Episcopostibe érvényes kedvezményes kád- és tükörfürdőjegyek kiadóhivatalunkban kaphatók.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgópéppel Oradea, Str. Regela Carol II. No. 3.